31/01/2020

Momi, educaţia actuală şi Sfinţii Trei Ierarhi

Cei mai mulţi dintre noi, cei care avem copii, ne dorim pentru ei o carieră de succes în cele mai interesante şi atractive domenii din societate. Îi vedem medici de talie internaţională, profesori universitari, piloţi, judecători etc şi pentru acest lucru îi trimitem la şcoli înalte, îi cultivăm cu meditaţii peste meditaţii, astfel încât să devină cineva.

Acest tablou cu nuanţe accentuate de gri se regăsea la loc de cinste şi pe peretele societăţii în care trăiau Sfinţii Părinţi, deci nu este nimic nou sub soare. Am dat accidental peste un text al Sfântului Ioan Gură de Aur care prezenta situaţia din timpul său:

În vremea noastră fiecare părinte îşi dă silinţa să instruiască pe copiii lor în meserii, în arte, în ştiinţă, în oratorie, dar niciunul nu se interesează cât de puţin să educe sufletul lor. Nu vă încetez a cere, înainte de toate celelalte, să daţi copiilor voştri o bună educaţie.

Departe de mine gândul de a critica sistemul de învăţământ ori şcolile de prestigiu care cultivă cu excelenţă pregătirea intelectuală, ci doar tendinţa noastră de a ne transforma copiii în tobă de carte, iar parte sufletească o lăsăm la mila Domnului.

Am descoperit de curând şi o alternativă la instruirea strict profesională, care lasă educaţia sufletului pe plan secund. Este vorba de şcolile ortodoxe. Am ales să fac o vizită liceului bucureştean patronat de Sfinţii Trei Ierarhi care îşi serbează ocrotitorii joia aceasta.

Interesat ca jurnalist, dar şi ca tată a doi copii, am plecat spre una dintre locaţii aflată pe Strada Virgiliu, nr. 44. Am fost întâmpinat de iniţiatorul proiectului, părintele Vasile Gavrilă, un om care nu are nevoie de prea multă prezentare: duhovnic iubit de tineri, realizator de emisiuni, cadru didactic universitar, scriitor prolific şi om dedicat educaţiei creştine.

În aşteptarea pauzei, am stat de vorbă cu părintele pe holul şcolii.

„Ne-am gândit că trebuie să avem o şcoală care să răspundă cerinţelor părinţilor şi copiilor de educaţie, de pregătire în raport cu ştiinţa, cultura, artele şi, în acelaşi timp, să aibă o abordare din perspectivă creştină”, mi-a mărturisit părintele despre începuturile şcolii care a fost înfiinţată în 2010.

Acreditarea a primit-o în anul 2016, iar statutul liceal l-a dobândit în 2017.

Deşi ideea i-a aparţinut, a pus-o în practică cu ajutorul comunităţii de la paraclisul Sfântul Nicolae Ghica. „Am generat o emulaţie în jur, am discutat cu mai multe persoane; proiectul a fost foarte bine primit, iar primii învăţători şi profesori au venit chiar din comunitatea bisericii noastre, foşti studenţi care au frecventat biserica şi care acum erau profesori. Cu ei am făcut primul corp profesoral”.

În timp ce părintele vorbea despre faptul că şcoala nu este confesională şi că se diferenţiază de o instituţie de învăţământ obişnuită prin abordarea pe care o are faţă de actul educaţional, o fetiţă îmbrăcată într-o uniformă de un albastru profund, cu roşu în obraji asortat cu eşarfa, a ieşit din clasă probabil pentru a se spăla pe mâini. După un sărut mâna timid ne-a cerut scuze pentru că a întrerupt discuţia şi şi-a văzut de drum.

M-am simţit ca în epoca victoriană în care doamnele salutau printr-o reverenţă aristocrată. Plăcut surprins de bunul simţ şi de eleganţa gestului, am ascultat în continuare discursul părintelui care era deplin argumentat de atitudinea fetiţei cu pistrui.

„În numeroase rânduri, elevii liceului nostru au fost remarcați pentru eleganță, educație și pregătirea deosebită, chiar de excelență în unele situații, pentru capacitatea de adaptare la diferite situații, pentru inocența și maturitatea pe care am manifestat-o în raport cu societatea”, a completat părintele Vasile care ne-a explicat că şcoala doreşte să răspundă nevoilor concret-educaționale ale copiilor care s-au născut, au crescut și se formează în „cultura societății contemporane”.

Mimetismul şi educaţia

„Mă tem că prea mult, în societate, implicit și în școală, se practică mimetismul: copiem de la alții fără a ne ști nevoile, fără a ne cunoaște bine copiii și specificul lor, aplicându-le reguli și pedagogii străine”, a spus părintele Vasile.

„Preocuparea principală a școlii este să descopere metode și pedagogii adecvate, prietenoase și eficiente pentru formarea și dezvoltarea personalității copilului. Atât educația cât și actul de predare, învățare și evaluare se realizează din perspectiva unei pedagogii creștine, din perspectivă evanghelică, bazat fiind pe valori culturale, științifice și artistice autentice”.

Modelul educaţional a fost împrumutat de la Sfinţii Trei Ierarhi de la care au preluat diferite aspecte privind „pedagogia, raportarea la cultura clasică și contemporană, precum și relația dintre Școală și Biserică”.
Referitor la Pedagogie, părintele a subliniat că principiile promovate de Sfinții Trei Ierarhi „sunt indiscutabil actuale, pentru că sunt perene” şi a enumerat câteva dintre ele: abordarea copilului ca unicitate și chip al lui Dumnezeu; acordarea atenției cuvenite fiecărui copil, găsindu-i dascălul cel mai potrivit, reflectat în selecția corpului profesoral; atenția sporită în raport cu „atacurile” asupra copilului, care pot veni și din interior și din exterior, în condițiile unei societăți foarte provocatoare; selectarea principiilor promovate de diferite școli de pedagogie, fără a le respinge nici pe cele clasice, nici pe cele contemporane.

Pauze în acorduri simfonice

Discuţia noastră a fost întreruptă însă de acorduri simfonice. Un fragment din Anotimpurile, renumita creaţie a compozitorului Antonio Vivaldi, a început să răsune din boxele de pe hol anunţând că s-a încheiat ora. Părintele mi-a răspuns înainte ca întrebarea mea să capete glas: „Era prea banală soneria obişnuită. Am ales să o schimbăm ca să dăm culoare”.

Îl urmez pe părintele Gavrilă în clasă şi, în timp ce ne face prezentările, încerc să procesez informaţiile primite gândindu-mă că poziţionarea între primele 10 școli din București şi faptul că 52% dintre elevii instituţiei de învăţământ au fost premiaţi la olimpiade și concursuri locale, naționale şi internaţionale nu sunt aspecte de neglijat.

În timp ce copiii se pregăteau de ora de desen, îl observ pe Momi, un betta spelndens, care înota monoton în acvariul curat şi îngrijit din apropierea catedrei. Era liniştit. Parcă în deplină armonie cu atmosfera care domnea în clasă, şi care nu era una impusă de prezenţa unor străini, ci pur şi simplu era altceva, era o stare.

Am rămas cu privirea aţintită la Momi când Maria, o fetiţă din a treia bancă, îmi spune că peştişorul a primit numele prin votul clasei şi că reprezintă

responsabilitatea întregului colectiv.

„Cinci bobiţe de mâncare pe zi, nu mai mult trebuie să primească Momi”, îmi transmite Maria care mă asigură cu o voce responsabilă că apa din acvariu este schimbată de două ori pe săptămână.
Nu trece mult timp şi Vivaldi îmi reaminteşte că s-a sunat de intrare. După câteva momente îşi face apariţia profesoara de desen, artistul plastic Cosmina Dragormir, şi începe ora cu tematică iconografică, în contextul concursului dedicat ocrotitorilor şcolii.

Fiecare copil a ales un sfânt pe care să-l reprezinte artistic. Mă aşez în spatele unei fetiţe şi urmăresc cu atenţie dexteritatea cu care îl pictează pe Sfântul Vasile cel Mare. Curios fiind, nu rezist şi o întreb dacă are un sfânt pe care îl simte mai apropiat de inima ei. Nu apucă să răspundă, deoarece colegul ei Eric îmi spune că îl are prieten pe Sfântul Luca al Crimeei.

„Mi-a plăcut de mic de el. Am auzit de la mama despre Sfântul Luca, apoi am văzut filmul despre viaţa lui. M-a impresionat”.

O altă fetiţă mi-a spus cu o voce hotărâtă că îi este dragă Sfânta Teodora de la Sihla, dar că îl simte apropiat pe monahul Iosif Vatopedinul al cărui nume îl poartă fratele ei mai mic.
La finalul orei am purtat o discuţie cu Cosmina Dragormir care a definit liceul Sfinţii Trei Ierarhi ca o „mare şansă”. „Am acea stare a omului care nu are niciodată nevoie de concediu pentru că ei, copiii, locul acesta şi colegii sunt o vacanţă şi o bucurie permanentă”.

Diferenţa între liceul ortodox în care îşi desfăşoară activitatea şi alte instituţii de învăţământ constă în „conceptul pe care îl utilizează, oamenii care îi păşesc pragul şi resursele ei”.

„Poate judec subiectiv, dar această şcoală le are la maximum pe toate trei”, a spus profesoara.

„Copiii provin din familii cărora le este mai importantă educarea caracterului copiilor lor decât ridicarea la un standard de realizări profesionale cu care sunt terorizaţi bieţii copilaşi din ţară şi din toată lumea asta. Li se ignoră toate nevoile lor sufleteşti şi de dezvoltare personală şi se pune accent doar pe pregătirea lor la materiile de examen”, a atenţionat Cosmina Dragomir.

„Noi încercăm ca în fiecare copil să descoperim potenţialul şi locul în care el poate să meargă să facă progres şi să ajungă un om mare. Nu trebuie să fie o anumită

meserie, ci le căutăm darul de la Dumnezeu, pentru că fiecare se naşte cu un dar”.
Şcoala ortodoxă, o investiţie pe termen lung
Înainte să plec din şcoală, am mai stat un pic de vorbă cu părintele Vasile Gavrilă. Am trecut prin cancelarie, dar ne-am plimbat în mare parte pe holurile şcolii, printre cei mici.

Mi-a plăcut viziunea sa vis-a-vis de rolul pe care îl are o astfel de instituţie de învăţământ într-o societate secularizată şi secularizantă. „Nu opreşte acest proces (al secularizării – n.r.) pentru că nu are această forță, ci şcoala îl pregăteşte pe copilul de astăzi, adultul de mâine, cum să întâmpine acest proces, fără a fi zdrobit de el”.

El a remarcat că „se vorbește mult despre și împotriva secularismului”, dar nu s-a venit cu soluţii concrete, pe când „şcoala creștin-ortodoxă se impune într-o astfel de societate ca o necesitate, ca un colac de salvare și ca o soluție, între altele, în fața pericolului distrugerii valorilor culturale, spirituale și chiar antropologice”.

Impactul unei asemenea școli, iar acest lucru se va vedea în timp, este o investiție pe termen lung, dar și scurt și mediu.
Nici faţă de utilizarea unor mijloace moderne în procesul educaţional părintele nu a fost reticent.

„Educația nu poate face abstracție de descoperirile tehnicii moderne din toate domeniile, inclusiv din domeniul Inteligenței Artificiale. Rolul școlii noastre este de

a forma elevii cum să folosească tehnologia fără a fi dominați de ea, de aceea și Liceul Teoretic Sfinții Trei Ierarhi o folosește atât cât îi poate sluji în performanța educațională” mi-a spus părintele care a subliniat necesitatea unui echilibru.

Școala a creat sisteme, platforme prin intermediul cărora se comunică și se promovează activitățile școlare și extrașcolare, fără a înlocui însă cartea tipărită, caietul, stiloul și caligrafia.

După mai bine de trei ore petrecute în cadrul liceului am plecat cu un sentiment de pace, poate de la starea de liniște regăsită în rândul copiilor care frecventează cursurile instituţiei. Oare ce mai face Momi?
basilica.ro